

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງພາຍໃນ

ເລກທີ 05/ພນ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 31 ມັງກອນ 2023

ຄໍາແນະນຳ
ກ່ຽວກັບ ການສ້າງກົດລະບຽບຂອງບ້ານ

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປຶກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 68/ສພຊ, ລົງວັນທີ 14 ທັນວາ 2015;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສ້າງນິຕິກໍາ ສະບັບເລກທີ 06/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021;
- ອີງຕາມ ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງກະຊວງພາຍໃນ ສະບັບເລກທີ 575/ນຍ, ລົງວັນທີ 28 ວັນຍາ 2021;
- ອີງຕາມ ຫັ້ງສືສະເໜີຂອງກົມການປຶກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ສະບັບເລກທີ 07/ປທ, ລົງວັນທີ 12 ມັງກອນ 2023.

ລັດຖະມົນຕີ ອອກຄໍາແນະນຳ:

I. ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄາດໝາຍ

1. ຈຸດປະສົງ

1.1. ເພື່ອກໍານົດຄວາມໝາຍ, ທິດນຳ, ຂັ້ນຕອນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກົດລະບຽບຂອງບ້ານ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງ;

1.2. ຮັບປະກັນຄວາມຢູ່ຕິທໍາ, ປຶກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໜູ້, ບຸກຄົນ ແລະ ສັງຄົມພາຍໃນບ້ານ;

1.3. ເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານບ້ານ ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ຫັນເຂົ້າສູ່ລະບຽບຫຼັກການ.

2. ຄາດໝາຍ

2.1. ປະຊາຊົນດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວໄດ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຮິດຄອງປະເພນີ, ມີຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ, ມີຄວາມສະອາດສວຍງາມ, ມີຄວາມປອດໄພໃນຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ, ປາສະຈາກປະກົດການຫຍໍ້ທີ່ຕ່າງໆ ແລະ ສາມາດດໍາລົງຊີວິດ ດ້ວຍຄວາມສະຫງົບສຸກ;

2.2. ປະຊາຊົນມີຄວາມຮັບຮູ້ເຂົ້າໃຈ, ມີການປະກອບສ່ວນຢ່າງເປັນເຈົ້າການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

2.3. ມີການສິ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ສ້າງສະຕິເຄີຍເລີບກົດໝາຍຢູ່ຂັ້ນຮາກຖານ.

II. ຄວາມໝາຍ

ກົດລະບຽບຂອງບ້ານແມ່ນນິຕິກໍາ ຊຶ່ງອີງການປຶກຄອງບ້ານວາງອອກ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກໍາຂອງອີງການລັດຂັ້ນເທິງ ຫຼື ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຕາມຂອບເຂດສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງຕົນ.

III. ទິດນໍາ

1. ເນື້ອໃນຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບລັດຖະທຳມະນຸນ, ກົດໝາຍ, ນິຕິກຳຂອງຂະແໜງການ ຫຼື ນິຕິກຳທີ່ສູງກວ່າ, ຈຸດພິເສດ, ທ່າແຮງ ແລະ ພິນປະໂຫຍດລວມຂອງບ້ານ;
2. ເນື້ອໃນກົດລະບຽບບ້ານຕ້ອງຕິດພັນກັບສື່ເນື້ອໃນ ສື່ຄາດໝາຍ;
3. ຮັບປະກັນຄວາມໄປ່ງໃສ, ເປີດເຜີຍ, ມີການປະສານສົມທີບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເສີມຂະຫຍາຍ ປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ລະດົມຄໍາເຫັນຢ່າງກວ່າງຂວາງ;
4. ມີໂຄງປະກອບທີ່ເໝາະສົມ, ເນື້ອໃນ, ຄໍາສັບ, ສ້ານວນ, ຄໍາເວົ້າທີ່ນໍາໃຊ້ ຕ້ອງມີຄວາມໝາຍທີ່ແນ່ນອນ, ຮັດກຸມ, ຊັດເຈນເຂົ້າໃຈ່ງຍາ ແລະ ຖືກຕ້ອງເໝາະສົມກັບສະພາບຕົວຈິງໃນແຕ່ລະຫ້ອງຖິ່ນ.

IV. ຂັ້ນຕອນການສ້າງ ແລະ ຮັບຮອງເອົາກົດລະບຽບຂອງບ້ານ

ກົດລະບຽບຂອງບ້ານ ສ້າງຂຶ້ນບິນພື້ນຖານທີ່ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ. ການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກົດລະບຽບຂອງບ້ານແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນລະອຽດ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ນາຍບ້ານ ແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ແບ່ງງານພາຍໃນຄະນະຮັບຜິດຊອບສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງກົດລະບຽບຂອງບ້ານ ຊຶ່ງປະກອບມີ:
 - ນາຍບ້ານ ເປັນຫົວໜ້າ;
 - ອອງນາຍບ້ານ ເປັນຮອງ;
 - ອົງການຈັດຕັ້ງແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມ ເປັນຄະນະ;
 - ບັນດາໜ່ວຍງານຊ່ວຍວຽກບ້ານ ເປັນຄະນະ;
 - ພາກສ່ວນອື່ນງໍທີ່ຈໍາເປັນ ເປັນຄະນະ.
2. ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງເນື້ອໃນກົດລະບຽບຂອງບ້ານ ແລະ ສະເໜີຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານ;
3. ອົງການປົກຄອງບ້ານເປີດກອງປະຊຸມບ້ານ ເພື່ອປົກສາຫາລືປະກອບຄໍາເຫັນ ເພື່ອເອກະພາບຕໍ່ຮ່າງກົດລະບຽບຂອງບ້ານ;
4. ອົງການປົກຄອງບ້ານສົມທີບກັບທ້ອງການພາຍໃນ ເພື່ອກວດແກ້, ແນະນໍາ ພ້ອມທັງສະເໜີຂໍຄໍາເຫັນຈາກທ້ອງການຍຸຕິທໍາ;
5. ທ້ອງການພາຍໃນສະເໜີທ້ອງກວ່າການ ເພື່ອນໍາສະເໜີຕໍ່ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເຫດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ ຮັບຮອງ;
6. ປະກາດ ແລະ ເຜີຍແຜ່ແນະນໍາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

V. ເນື້ອໃນໂຄງຮ່າງພື້ນຖານຂອງລະບຽບບ້ານ

ເນື້ອໃນໂຄງຮ່າງກົດລະບຽບຂອງບ້ານແມ່ນໃຫ້ຕິດພັນກັບພາລະບິດບາດ, ສິດໜ້າທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ທ່ວຍງານຊ່ວຍວຽກບ້ານ.

- ນອກຈາກທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ ໃນການຮ່າງກົດລະບຽບຂອງບ້ານຈະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ ບັນຫາ ດັ່ງນີ້:
1. ການກຳນົດຂອບເຂດ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້
ການກຳນົດຂອບເຂດ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ຂອງກົດລະບຽບຂອງບ້ານ ແມ່ນຕ້ອງໃຫ້ມີຄວາມຮັດກຸມ, ສາມາດຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງບ້ານ, ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສະເພາະຂອບເຂດພາຍໃນບ້ານ.
 2. ການກຳນົດຄໍາບໍລິການດ້ານເອກະສານ ແລະ ພັນທະຕ່າງໆຂອງບ້ານ
ການກຳນົດຄໍາບໍລິການດ້ານເອກະສານ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າກໍານົດຢ່າງລະອຽດ, ຮັດກຸມ, ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການ ໂດຍຜ່ານການເຫັນດີຮັບຮອງຈາກຂັ້ນເທິງ. ດັ່ງນີ້

ການກຳມືດືນທະຕ່າງໆ ຕ້ອງມີຄວາມເອກະພາບ, ສົມເຫດສົມຜົນ ປັນພື້ນຖານການປະສານສົມທີບກີບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3. ການກຳມືດືນໂຍບາຍ

ການກຳມືດືນໂຍບາຍຢູ່ໃນກິດລະບຽບຂອງບ້ານເປັນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ, ຜູ້ທີ່ເອີໃຈໃສ່ເຄີາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກິດລະບຽບບ້ານໄດ້ດີ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍ້ອງປ່ອນລະເສີນ ຫຼື ມິນະໂຍບາຍໃດໜຶ່ງທີ່ເໝາະສົມ.

ນອກຈາກນີ້, ກໍ່ຕ້ອງໃຫ້ຄໍານິງເຖິງເຖິງໂຍບາຍຕໍ່ກັບຜູ້ທີ່ທຸກຍາກຂາດເຊີນ, ຜູ້ເຖົາຜູ້ແກ່, ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ມີລຸກໄປເປັນທະຫານພັນທະຮັບໃຊ້ຊາດ, ຜູ້ທຳປະໂຫຍດ ຫຼື ເສຍສະຫຼຸກໃຫ້ແກ່ບ້ານ.

ການອອກກິດລະບຽບຂອງບ້ານແມ່ນບໍ່ໃຫ້ມີເປົ້າໝາຍ ເພື່ອການຫາລາຍໄດ້ ແລະ ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນໃຫ້ແກ່ການດໍາລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ.

4. ການກຳມືດມາດຕະການ

ການກຳມືດມາດຕະການ ແມ່ນວິທີການໜຶ່ງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບຸກຄົນຕ້ອງເຄີາລົບ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກິດລະບຽບຂອງບ້ານ. ການກຳມືດມາດຕະການຕ້ອງໃຫ້ສົມເຫດສົມຜົນ, ບໍ່ຫັກ ຫຼື ເບົາເກີນໄປ ແລະ ຕ້ອງປູ່ບົນພື້ນຖານທີ່ບໍ່ຂັດກັບກິດໝາຍ ຊຶ່ງການໃຊ້ມາດຕະການມື້ງຍຮູບການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເປັນຕົ້ນ ການໃຊ້ແທນ, ການປັບໄໝຕ້ອງກຳນົດຂອບເຂດສູງສຸດ, ການປະຕິບັດກິດຈະກຳ ທີ່ເປັນສາຫາລະນະປະໂຫຍດໃຫ້ບ້ານ ແລະ ອື່ນໆ.

VI. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

- ກົມການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ກະຊວງພາຍໃນ ເປັນເຈົ້າການໃນການຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່, ເຊື່ອມຊົມ, ແນະນຳ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ;
- ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນແຕ່ລະຂັ້ນ ເຜີຍແຜ່, ເຊື່ອມຊົມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ເປັນເອກະພາບກັນ;
- ພະແນກພາຍໃນ, ຫ້ອງການພາຍໃນ ປະສານສົມທີບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຜົນຂະຫຍາຍ, ຊຸກຍັ້ງ, ຕິດຕາມການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ;
- ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ ຫາກພົບເຫັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃຫ້ສະໜີລາຍງານພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມຂັ້ນຕອນ ເພື່ອພິຈາລະນາ;
- ຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ປ່ຽນແທນຄໍາແນະນຳ ສະບັບເລກທີ 10/ພນ, ລົງວັນທີ 24 ສີງຫາ 2016 ກ່ຽວກັບການສ້າງກິດລະບຽບບ້ານ.

ລັດຖະມົນຕີ

ບອ. ທອງຈັນ ມະນີໄຊ

ເອກະສານຊ່ອນທີ່ໄຍ: ຮ້າງຕົວຢ່າງຮູບແບບກິດລະບຽບຂອງບ້ານ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ເມືອງ, ແຫດສະບານ, ນະຄອນ

ບ້ານ.....

ເລກທີ. . . / . . .

ທີ. ວັນທີ. . . ເດືອນ. . . ປີ....

(ຮ້າງຕົວຢ່າງ) ຮູບແບບ ກິດລະບຽບຂອງບ້ານ

- ອີງຕາມ ກິດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ສະບັບເລກທີ....., ລົງວັນທີ.....;
- ອີງຕາມ ກິດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການສ້າງມືຕິກໍາ ສະບັບເລກທີ....., ລົງວັນທີ.....;
- ອີງຕາມ ຫັ້ງສືບຮອງເອົາກິດລະບຽບບ້ານຂອງເຈົ້າເມືອງ, ບ້ານທີ່ເຫດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ ສະບັບ
ເລກທີ., ລົງວັນທີ
- ອີງຕາມ

ນາຍບ້ານ ອອກກິດລະບຽບ:

ໝວດທີ 1 ບົດບັນຍັດທີ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ກິດລະບຽບສະບັບນີ້ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມີເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ອໍານາດການປົກຄອງບ້ານໃນການຄຸ້ມ
ຄອງບໍລິຫານບ້ານໃຫ້ທັນເຂົ້າສູ່ລະບຽບກິດໝາຍ ແລະ ສາມາດຮັກສາໄວ້ຄວາມສາມັກຄື, ຄວາມສະເໜີພາບ
ແລະ ກໍໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າພາຍໃນບ້ານ.

ມາດຕາ 2 ອະທິບາຍຄໍາສັບ (ຖ້າມີ)

ມາດຕາ 3 ຂອບເຂດ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້

ໝວດທີ 2 ວຽກງານພັກ-ອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ

ມາດຕາ 4 ການເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳຂອງອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ

ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຜູ້ທີ່ເປັນສະມາຊຸກຂອງອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວ
ກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງອີງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆກ່າວຈັດຂຶ້ນ.

ຖ້າຫາກຜູ້ໄດ້ບໍ່ປະຕິບັດຕ້ອງ.....

ເອກະສານຊື້ອນຫ້າຍ: ຮ່າງເກີວຍໆ/ງຽບແບບກິດລະບຽບຂອງບ້ານ

ມາດຕາ 5

ໝວດທີ 3 ວຽກງານບໍລິຫານ-ການປົກຄອງ

ມາດຕາ 6 ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ

ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຕ້ອງໃຫ້ການຮ່ວມມື ຫຼື ມີສ່ວນຮ່ວມຕໍ່ວຽກງານລວມຂອງບ້ານເຊັ່ນ: ການປະຕິບັດລະບຽບການຂອງອົງການປົກຄອງ, ການປະຕິບັດພັນທະຕ່າງໆ ຫຼື ການປະກອບສ່ວນໃນວຽກງານລວມຂອງບ້ານ.

ຖ້າຫາກຜູ້ໄດ້ບໍ່ປະຕິບັດຕ້ອງ.....

ມາດຕາ 7

ໝວດທີ 4 ວຽກງານເສດຖະກິດ-ການຕຶງ

ມາດຕາ 8 ການດໍາເນີນທຸລະກິດ

ແຕ່ລະຄອບຄົວທີ່ທໍາມາຫາກິນຄ້າຂາຍ ຫຼື ປະກອບອາຊີບຕ່າງໆຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນລະບຽບກິດໝາຍທີ່ໄດ້ກຳນົດເຊັ່ນ: ການຂໍອະນຸຍາດຂັ້ນທະບຽນ, ການເສຍພັນທະຕ່າງໆໃຫ້ລັດ.

ຖ້າຫາກຜູ້ໄດ້ບໍ່ປະຕິບັດຕ້ອງ.....

ມາດຕາ 9

ໝວດທີ 5 ວຽກງານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ

ມາດຕາ 10 ການສຶກສາ

ແຕ່ລະຄອບຄົວຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການສຶກສາຮ່າງຽນຂອງລູກໜ້ານ, ເຕັກທີ່ເຖິງເການອາຊີຮຽນ ຕ້ອງສົ່ງເຂົ້າໂຮງຮຽນ, ຫ້າມເອົາລູກອອກໂຮງຮຽນກາງປີ ຫຼື ອອກກ່ອນຈົບປະຖຸມ.

ຖ້າຫາກຜູ້ໄດ້ບໍ່ປະຕິບັດຕ້ອງ.....

ມາດຕາ 11 ສາຫາລະນະສຸກ

ຕ້ອງຮັກສາອະນາໄມສາມສະອາດ, ຫ້າມຖີ່ມຂີ້ຫຍື້ອສິ່ງເນື່ອເໝັ້ນຕາມສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ລວມທັງສະຖານທີ່ສາຫາລະນະທີ່ຈະສ້າງຄວາມເປີເປື້ອນ ແລະ ເປັນມິນລະພິດຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຖ້າຫາກຜູ້ໄດ້ບໍ່ປະຕິບັດຕ້ອງ.....

ມາດຕາ 12

ໜວດທີ 6 ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 13 ການຄຸມຄອງພິມລະເມືອງ

ຖ້າຄອບຄົວໃດມີການເຄື່ອນເຫັນຈະບັນຍາສະມາຊຸກພາຍໃນຄອບຄົວຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ ປກສ ບ້ານ ພາຍໃນເວລາທີ່ກໍານົດຕາມລະບຽບຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຈົດເຂົ້າສໍາມະໂນຄົວ ເຊັ່ນ: ການເກີດ, ການຕາຍ, ດັກໄຟ ໄດ້ເຂີຍ ຫຼື ຍົກຍ້າຍມາແຕ່ບ່ອນອື່ນ, ລູກແຍກອອກ ເຮືອນໃໝ່ ຫຼື ຍົກຍ້າຍອອກໃປຢູ່ບ່ອນອື່ນ.

ຫ້າມເອົາຄົນແປກໜ້າ ຫຼື ຄົນທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກປະຫວັດມາແຈ້ງພັກເຊົາ ແລະ ເຊື່ອງຊ້ອນຄົນບໍ່ດີ ໄວໃນຄອບຄົວ.

ຖ້າຫາກຜູ້ໃດບໍ່ປະຕິບັດຕ້ອງ.....

ມາດຕາ 14 ການຮັກສາເປັນສໍາມະໂນຄົວ

ແຕ່ລະຄອບຄົວຕ້ອງຮັກສາເປັນສໍາມະໂນຄົວບໍ່ໃຫ້ເປີເປື້ອນ, ບໍ່ໃຫ້ຈິກຂາດ, ບໍ່ໃຫ້ມີການຂີດຂົງໃດໆ ໃສ່ໃນເປັນສໍາມະໂນຄົວດ້ວຍຕົນເອງຢ່າງເຕັດຂາດ; ຖ້າເປັນສໍາມະໂນຄົວມີຄວາມເສຍຫາຍຄືດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ຮັດເປັນທົວໃໝ່.

ຖ້າຫາກຜູ້ໃດບໍ່ປະຕິບັດຕ້ອງ.....

ມາດຕາ 15 ການຄຸມຄອງການເຫັນຕຶງຕ່າງໆ

ຄອບຄົວໃດທີ່ມີການປ່ຽນແປງຂອງສະມາຊຸກຄອບຄົວເຊັ່ນ: ການເກີດ, ການຕາຍ, ການຍົກຍ້າຍ ແລະ ອື່ນໆ ແມ່ນໃຫ້ມາແຈ້ງຕໍ່ໜ່ວຍ ແລະ ປກສ ບ້ານພາຍໃນໄລຍະເວລາ ທີ່ກໍານົດຕາມລະບຽບ ຖ້າຜູ້ໃດລະເມີດຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ຕາມມາດຕະການດັ່ງນີ້:

ຄັ້ງທີ 1. ສຶກສາອົບຮົມ

ຄັ້ງທີ 2. ໃຊ້ມາດຕະການ. . . . ພ້ອມທັງໃຫ້ຮັດບິດບັນທຶກ

ມາດຕາ 16 ການລັກ, ຫໍາຮ້າຍຮ້າງກາຍ, ຫໍາລາຍຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ສ່ວນລວມ

ກໍລະນີເປົາບາງຈະໄດ້ຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ໃຊ້ເຫັນ ໃນກໍລະນີຮ້າຍແຮງ ແມ່ນສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂັ້ນເທິງດໍາເນີນຄະດີຕາມລະບຽບກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 17 ການຫຼັ້ນການພະນັນ

ບໍ່ໃຫ້ມີການຫຼັ້ນການພະນັນ ຫຼື ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການຫຼັ້ນການພະນັນທຸກປະເພດ ຫາກຜູ້ໃດລະເມີດ:

ຄັ້ງທີ 1. ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ໄສ່ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ຫຼັ້ນ....., ຜູ....., ເຈົ້າຂອງສະຖານທີ.....

ຄັ້ງທີ 2. ຖ້າຍັງສືບຕໍ່ຫຼັ້ນແມ່ນປະກອບສໍານວນສິ່ງໃຫ້ຂັ້ນເທິງດໍາເນີນຄະດີຕາມກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 18 ການທະເລາະວິວາດຕິກັນ

ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການຜິດຖາງ ອາລະວາດຕິກັນ ຖ້າຜູ້ໃດລະເມີດ:

ຄັ້ງທີ 1. ແມ່ນຖືກ ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ໃຊ້ມາດຕະການ. . . . ພ້ອມທັງຮັດບິດບັນທຶກ

ເອກະສານຂໍ້ອນຫ້າຍ: ຮ່າງເຕີວຢ່າງຮູບແບບກົດລະບຽບຂອງບ້ານ

ຄັ້ງທີ 2. ສິ່ງໃຫ້ຂັ້ນເທິງດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 19

**ໝວດທີ 7
ນະໄຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ**

ມາດຕາ 20 ນະໄຍບາຍ

ປະຊາຊົນທຸກຄົນ ທີ່ປະຕິບັດກົດລະບຽບໄດ້ດີຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຍ້ອງປ່າມຄວາມໜ້າເສີມ.

ມາດຕາ 21 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ປະຊາຊົນທຸກຄົນ ທີ່ລະເມີດຕໍ່ກົດລະບຽບບ້ານ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ ແລະ ໃສ່ມາດຕະການຕາມລະບຽບ.....

**ໝວດທີ 8
ບົດບັນຍັດສຸດຫ້າຍ**

ມາດຕາ 22 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ອີງການປົກຄອງບ້ານ, ຫົວໜ້າໜ່ວຍຄອບຄົວ ເປັນເຈົ້າການໃນການເຜີຍແຜ່ແນະນຳໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ເພື່ອພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 23 ຜິນສັກສິດ

ກົດລະບຽບສະບັບນີ້ ມີຜິນສັກສິດນັບແຕ່ວັນທີ ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເຫດສະບານ, ເຈົ້າມະຄອນຮັບຮອງ. ກົດລະບຽບ, ຂໍ້ກໍານົດສະບັບອື່ນຂອງບ້ານທີ່ຂັດກັບກົດລະບຽບສະບັບນີ້ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

**ນາຍບ້ານ
ເຊັນ ແລະ ປະທັບຕາ**